

*Затверджено Вченою Радою
факультету геології, географії,
рекреації і туризму
від 03.04.2023
Протокол № 4*

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ «КЛІМАТ І ГІДРОЛОГІЯ УКРАЇНИ»

ОП «ГЕОГРАФІЯ, ПРИРОДОЗНАВСТВО ТА СПОРТИВНО-ТУРИСТСЬКА РОБОТА»

1. *Назва курсу:* Клімат і гідрологія України
2. *Лектор:* доцент Решетченко Світлана Іванівна, канд. геогр. наук
3. *Статус:* вибіркова дисципліна
4. *Курс:* четвертий курс, 8 семестр
5. *Кількість кредитів:* 4; академічних годин: 120 годин (у тому числі 20 годин - лекції, 20 годин - практичні заняття, 80 годин - самостійна робота).
6. *Попередні умови для вивчення* – курс тісно пов'язаний із навчальними дисциплінами «Загальна геологія», «Метеорологія і кліматологія», «Загальна гідрологія з основами океанології», «Загальне землезнавство», «Фізична географія України» тощо.
7. *Опис курсу:* **Мета курсу** - є визначення факторів, які впливають на кліматоутворювальні процеси та особливості гідрологічного режиму на території України, екологічні проблеми використання вод та забруднення атмосфери.
Основні завдання вивчення дисципліни: є навчити студентів аналізувати та визначати зміни кліматичних показників, їх вплив на гідрологічний режим території.
Загальні і фахові компетентності:
  - соціально-особистісні – системне мислення, самомотивування, самонавчання, самовдосконалення; наполегливість у досягненні мети;
  - загальнонаукові - розуміння причинно-наслідкових зв'язків у кліматичній і гідрологічній системі й уміння їх пояснювати, наводячи приклади; здатність працювати з інформацією з предмету дослідження, здатність до пошуку джерел географічної інформації, її наукового опрацювання і використання (збір, узагальнення, обробка), зокрема, уміння роботи зі статистичними даними, що відображають результати моніторингу довкілля, стану природних та і природно-господарських територіальних систем;
  - професійні - здатність демонструвати знання змісту фундаментальних і спеціальних дисциплін, аналізувати їх з точки зору фундаментальних теорій та концепцій географічної науки на різних просторових рівнях (регіональному, локальному), методології дослідження; здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між складовими довкілля та людиною, розуміти стратегію розвитку територій; організаційні та правові знання у сфері природокористування та охорони природи.
8. *Головною формою організації вивчення курсу є:*
  - лекції, бесіди, лекції-диспути;
  - практичні роботи для закріплення у студентів основних положень теоретичного курсу;
  - консультації;
  - контрольна робота.
9. *Форми організації контролю знань, система оцінювання* – усне експрес-опитування, виконання практичних робіт, поточна контрольна робота, екзамен.
10. *Мова викладання:* українська
11. *Список рекомендованої літератури:*

Основна література

1. Барабаш М.Б. Особливості зміни ресурсів тепла та вологи в Україні при сучасному потеплінні клімату // Наук. праці УкрНДГМІ. – Вип. 256. – 2007. – С. 174-186
2. Врублевська О.О., Катеруша Г.П., Миротворська Н.К. Кліматологічна обробка окремих метеорологічних величин. Навчальний посібник. – Одеса: Вид-во «ТЭС», 2004. – 150 с.
3. Вишневський В.І. Річки і водойми України. Стан і використання: Монографія - К.: Віпол, 2000. - 376 с.
4. Гончарова Л.Д., Е.М. Серга, Є.П. Школьний. Клімат і загальна циркуляція атмосфери. – Київ: КНТ, 2005. – 251 с.
5. Гребенюк Н.П. Про зміни температури повітря в містах України у процесі урбанізації // Труды УкрНИИГМИ. – 2004. – Вип. 253.– С. 148-154.Клименко В.Г., Решетченко С.І. Клімат і гідрологія України. Навчальний посібник.- Харків: ХНУ імені В. Н. Карізіна, 2019.- 104 с.
6. Клименко В.Г. Гідрологія України: Навчальний посібник для студентів-географів. – Харків: ХНУ імені В.Н. Карізіна, 2010 . - 124 с.
7. 4.Клімат України / За ред. В.М. Ліпінського, В.А. Дячука, В.М. Бабіченко. – Київ: Вид. Раєвського, 2003. – 343 с.
8. Кліматичні стандартні норми (1961-1990 рр.). – К., 2002. – 446с.
9. Методи обробки та аналізу гідрометеорологічної інформації / За ред. Гончарова Л.Д., Школьний Є.П. – Одеса: Екологія, 2007. – 464с.
10. Польовий А.М., Божко Л.Ю., Вольвач О.В. Основи агрометеорології. – Одеса: Видіво «ТЭС», 2004. – 150с.
11. Данилишин Б.М., Дорогунцов С.Л., Міщенко В.С. Природно-ресурсний потенціал сталого розвитку України. - К.: РВПС, 1999.-716 с.
12. Кукурудза С.І. Гідроекологічні проблеми суходолу.: Навчальний посібник / За ред. В.К. Хільчевського. - Львів: Світ, 1999. - 232 с: іл.
13. Швец Г.І., Ігошин М.І. Каталог річок і водойм України. Навчально-довідковий посібник / За ред. Є.Д.Гопченко. – Одеса: Астропринт, 2003. -389 с.
14. Хільчевський В.К. Водопостачання і водовідведення. Гідроекологічні аспекти. - К.: ВІД «Київський університет», 1999. -319 с.
- 15.

Інтернет-ресурси

1. World Meteorological organization: <https://public.wmo.int/en>
2. Індикатори цілей розвитку в Україні: <https://sdg.ukrstat.gov.ua/uk/>
3. Відомості про систему моніторингу та дані про стан довкілля України: 1. Сайт Мінприроди: <http://www.menr.gov.ua/>
4. Сайт Українського гідрометеорологічного центру: <http://meteo.com.ua/> 4. Сайт Держводгоспу <http://scwm.gov.ua/>
5. Дані спостережень НАСА: <http://earthobservatory.nasa.gov/>
6. Дані про стан довкілля в Європі – сайт ЄАНС: www.eea.europa.eu/